

El matrimoni és un camí diví que cal conrear

El matrimoni cristià "consolida, purifica i eleva" les característiques de tot amor conjugal segons el nou article de la sèrie de l'amor humà.

06/05/2016

Déu, que ha creat l'home per amor, també l'ha cridat a l'amor, vocació fonamental i innata de tot ésser humà"[1]. Quan Déu va crear l'home, va crear a un ésser capaç d'estimar i

de ser estimat, perquè Déu és Amor i el va fer a imatge i semblança seva[2]

Home i dona van ser creats l'un per a l'altre. Es nota ja la voluntat del Creador de fer d'aquestes dues persones, diferents per la seva naturalesa sexuada, iguals en la dignitat, éssers complementaris. El matrimoni "s'inscriu en la naturalesa mateixa de l'home i de la dona, tal com sortiren de la mà del Creador. El matrimoni no és una institució purament humana a desgrat de les nombroses variacions que ha pogut patir al llarg dels segles, en les diferents cultures, estructures socials i actituds espirituals. Aquestes diversitats no han de fer oblidar els trets comuns i permanents. (...) Hi ha a totes les cultures un cert sentit de la grandesa de la unió matrimonial"[3].

"El matrimoni -afirmava sant Josep maria- ***no és, per a un cristià, una simple institució social, i***

menys encara un remei per a les febleses humanes: és una autèntica vocació sobrenatural"[4].

Amor d'esposos, amor de Déu

Com assenyala el Catecisme de l'Església Catòlica: "Déu que ha creat l'home per amor, també l'ha cridat a l'amor, vocació fonamental i innata de tot ésser humà. Perquè l'home fou creat a imatge i semblança de Déu, que és Amor. Havent-lo Déu creat home i dona, l'amor mutu entre ells esdevé una imatge de l'amor absolut i indefectible amb què Déu estima la humanitat. És bo, molt bo, als ulls del Creador"[5].

L'home, quan estima, es realitza plenament com a persona. Ens ho recorda el Concili Vaticà II: "l'home, única criatura terrenal a la qual Déu ha estimat per si mateixa, no pot trobar la seva pròpia plenitud si no és en el lliurament sincer de si

mateix als altres"[6]. Tot home de bona voluntat és capaç d'entendre-ho. El do de si l'altre és font de riquesa i de responsabilitat, assegura sant Joan Pau II; i Benet XVI afegeix que és atenció a l'altre i per a l'altre.

Però el pecat original va trencar aquesta comunió harmònica entre l'home i la dona. La mútua atracció esdevingué relació de domini i de concupiscència. "L'ordre de la creació subsisteix, encara que estigui greument pertorbat. Per tal de guarir les ferides del pecat, l'home i la dona necessiten l'ajut de la gràcia que Déu, en la seva misericòrdia infinita, mai no els ha refusat. Sense aquesta ajuda, l'home i la dona no poden arribar a realitzar la unió de les seves vides, que constituïa la intenció de Déu en crear-los al començament"[7].

Jesucrist va venir a restablir l'ordre inicial de la creació. Per la Passió i la

Resurrecció, va fer que home i dona fossin capaços d'estimar-se com Ell ens va estimar. Els "dóna la força i la gràcia per viure el matrimoni en la dimensió nova del Regne de Déu"[8].

Dues persones, un sol cor

Com diu el Catecisme de l'Església Catòlica: "L'amor conjugal comporta una totalitat on entren tots els elements de la persona -reclam del cos i de l'instint, força del sentiment i de l'afectivitat, aspiració de l'esperit i de la voluntat-; mira a una unitat profundament personal, aquella que, més enllà de la unió en una sola carn, porta a no ser més que un sol cor i una sola ànima; exigeix la *indissolubilitat* i la *fidelitat* de la recíproca donació definitiva i s'obre a la *fecunditat*. En una paraula, es tracta de les característiques normals de qualsevol amor conjugal natural, però amb un nou significat que no

només els purifica i consolida, sinó que les enlaira"[9].

Do i acceptació són simultanis i recíprocs: en efecte, només és realment conjugal el do si passa per l'acceptació de l'altre, que alhora es dóna i és rebut com a cònjuge.

Cada espòs es compromet davant Déu i davant el cònjuge per un acte d'amor que és un acte lliure de la voluntat. I és Déu qui segella aquesta aliança, i ens deixa com a model la fidelitat entre Crist i l'Església, que és la seva Esposa, de manera que "pel sagrament del Matrimoni els esposos queden habilitats per a representar aquesta fidelitat i donar-ne testimoniatge"[10].

Un dels fruits i fins del matrimoni és l'obertura a la vida, "ja que l'amor conjugal tendeix naturalment a ser fecund. El fill no ve de l'exterior a afegir-se a l'amor mutu dels esposos; surt del cor mateix d'aquest do mutu,

i n'és un fruit i un acompliment"[11]. El fill és "el do més excel·lent del matrimoni"[12]; acollir-lo és participar "del poder creador i de la paternitat de Déu"[13]. La unió íntima i generosa dels esposos, volguda per Déu, construeix i consolida l'amor dels pares. Afavoreix el do recíproc amb què s'enriqueixen mútuament en un clima de gratitud joiosa [14]. En canvi, actuar en contra de les exigències morals pròpies de l'amor conjugal és contrari al respecte degut al cònjuge i a la seva dignitat.

En el context de la fecunditat, és important considerar la situació d'aquells matrimonis que no poden tenir fills. Ells compten amb la gràcia necessària per a bolcar la riquesa del seu amor conjugal de diverses maneres, la qual cosa omplirà els esposos de felicitat i farà ple el seu amor recíproc.

La força especial del sagrament

El sagrament del Matrimoni confereix als esposos cristians una gràcia particular que els permet de perfeccionar l'amor, afermant-ne la unitat indissoluble, "aixecar-se després de les caigudes, perdonar-se mútuament, portar les càrregues els uns als altres (...) i estimar-se amb un amor sobrenatural, delicat i fecund. En les alegries de l'amor i de la vida familiar Ell els concedeix, des d'ara, una tast del banquet de les noces de l'Anyell"[15].

En aquest sentit, perquè perduri i assoleixi la plenitud, l'amor conjugal ha de conrear-se. És exigent, diu sant Pau. Força i perseverança són necessàries per afrontar les proves. Així ho expressava sant Josepmaria: ***"El matrimoni és un camí diví, gran i meravellós i, com tot el que és diví en nosaltres, té manifestacions concretes de***

correspondència a la gràcia, de generositat, de donació, de servei"[16].

Cal aprendre a estimar. "***Estimar és... no albergar més que un sol pensament, viure per a la persona estimada, no pertànyer-se, estar sotmès venturosament i lliurement, amb l'ànima i el cor, a una voluntat aliena... i a la vegada pròpia"***[17].

Estimar necessita temps i requereix esforç. Cal aprendre a aprofundir en l'amor del cònjuge, mirant de tenir un coneixement de l'ésser estimat cada vegada més fi, més intens, i més confiat. Cal dilatar el propi cor i el del cònjuge, tractar de pal·liar-ne els límits amb generositat i sobretot perdonar i ser misericordiós: fer tot el possible per viure el do de si al servei de l'altre.

Crist és el nostre model: "***El Pare m'estima -afirma el Senyor- perquè***

dono la vida i després la recobro. Ningú no me la pren, sóc jo qui la dono lliurement"[18]. Aquesta és la vocació al matrimoni: donar la pròpia vida per qui s'estima. Per això, els esposos han de deixar-se renovar per Jesucrist, que actua i transforma els seus cors. L'oració dels esposos és vital perquè tots dos romanguin en Déu, tinguin una pau sobrenatural davant de les dificultats -que s'examinaran llavors en la seva justa mesura-, i sàpiguen oferir les penes i les febleses, i també les alegries. ***"Els casats són cridats a santificar el matrimoni i a santificar-se en aquesta unió; per això cometrien un greu error si edificuessin la seva conducta espiritual al marge de la llar i girant-s'hi d'esquena"***[19].

L'amor es desplega en les "coses petites": paraules, gestos d'afecte, detalls. ***"El secret de la felicitat conjugal s'esdevé en les coses***

quotidianes, no en somnis. Rau a trobar l'alegria amagada que dóna l'arribada a la llar; en el tracte tendre amb els fills; en el treball de cada dia, en el qual col·labora la família entera; en el bon humor davant les dificultats, que cal afrontar amb esportivitat; en l'aprofitament també de tots els avançaments que ens proporciona la civilització, per fer la casa agradable, la vida més planera, etc [20].

Els esposos han de ser veraçs i amants, sincers i senzills, expressar-se amb intel·ligència, amb plantejaments positius i constructius, restant importància a les petites o grans friccions que es presenten en la vida diària. No intentaran modelar l'altre a la mesura del seu desig, l'acceptaran tal com és, amb els seus defectes i qualitats, procurant, alhora, ajudar-lo amb paciència i veritable afecte.

S'han d'esforçar per ser humils, reconeixent els propis límits per no dramatitzar els de l'altre. Procuraran percebre la riquesa de l'altre més enllà de les seves febleses.

Seran, sobretot, compassius com Crist va ser misericordiós. La rancúnia i les cares llargues ofeguen i tanquen. Les nostàlgies i les comparacions destrueixen i aïllen.

No obstant això, les crisis són normals en un matrimoni. Són el signe que alguna cosa cal canviar. Els esposos s'han d'esforçar per fer surar la relació, per decidir allò que cal fer o dir perquè l'amor ressurgeixi, creixi i es consolidi. Posaran els mitjans per crear un ambient de seguretat i de confiança, perquè no hi ha res pitjor que "la indiferència"[21] i, sobretot, es recolzaran en l'ajuda divina, que no els faltará, ja que compten amb la

gràcia específica del sagrament del Matrimoni.

A més, hauran d'aportar aquest toc positiu, aquesta pinzellada meravellosa, imprescindible, donar sense mesura, estimar abans d'actuar, encomanant-se al Senyor. Veuran l'altre com un camí per a la seva santificació personal, aprofundint la fe: per tal d'estimar més i millor.

Pascale Laugier

[1] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 160

[2] Cfr. *Gn* 1, 26-27

[3] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1603

[4] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 23

[5] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1604

[6] Concili Vaticà II, *Gaudium et Spes*, n. 24

[7] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1608

[8] *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1615

[9] Id., N. 1643. Remet a sant Joan Pau II, *Exhort. Ap. Familiaris consortio*, 13: AAS 74 (1982) 96

[10] Id., n. 1647

[11] Id., n. 2366

[12] Id., n. 2378

[13] Id., n.2367

[14] Concili Vaticà II, Gaudium et Spes, n. 49

[15] Catecisme de l'Església Catòlica, n. 1642

[16] Sant Josepmaria, Converses, n. 93

[17] Sant Josepmaria, Solc, n. 797

[18] Jn 10, 17-18

[19] Sant Josepmaria, És Crist que passa, n. 23

[20] Sant Josepmaria, Converses, n. 91

[21] Papa Francesc, Missatge per a la Quaresma 2015